

m. →
get, hogy
tt a mai
ett fűszer
n törek-
vőimet a
ásban ré-
iss és el-
di sajtók,
igen elő-
:-:
kor friss
iumei ke-
:-:
isztelettel
csemege
kedő. :-:
TEREM
etes
ZSEF
ang-
ene.
le
E T,
!
örangu
egész
ásában
hatása
utánoz-
gygyel
készít-
felelős-
atlan
szep-
cokkat
emcsak
fehé-
sasabb.
minden
DON.
drog.,
cesco
li dr.
ltünést
körökben a
ti
AJVIZ
lása
y 8 nap alatt
hol ez egy-
lás jótállás
ij hosszú és
szadja ere-
üveg Eyce
és gyengéd
admán,yoktól
rektól nyer-
e-crème té-
(fehér, ró-
zokban, stb.
id. ellenében

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, kedd 1910. július 12.

156 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felélés szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónap 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A kivándorlók pénzének átutalása.

I.
A budapesti postaigazgatóság időközönként megjelenő statisztikai kimutatása szerint Amerikába vándorolt véreink évről-évre aránytalanul növekvő pénzeszeget küldenek haza. A Cunard hajók utasainak igen nagy része ugyanis nem állandó letelepedés céljából utazik az új világba, hanem a pénzszerzés vágya hajtja az Oceántulra. Egyeseket nyomasztó adósság terhel, másokat a munkaalalom hiánya űz, sokan pedig azért hagyják el szülőföldjüket, hogy Amerikában verejtékes munkával pénzt szerezzenek s az adósságra megvásárolt földjeik vételárát dollárokkal fizessék ki. Nem csekély azoknak a száma sem, akik a messze idegenben a dollárokat élükre állítják s a teljesített munkával megszerzett pénzt összegyűjtve évek múlva jönnek haza, hogy itthon aránylag kényelmes életet biztosítsanak maguknak.

Nehéz is tehát pontosan meghatározni, hogy kiket lehet kivándorlóknak minősíteni, mert ezt a fiumei kivándorlási iroda igazolhatja, a Cunard gőzösök utasainak tekintélyes kontingense olyanokból áll, akik már másodszor, sőt harmadszor kelnek át az Oceánon. Sokan ugyan a harmadik ut után örökre elvesznek Magyarországra részére, az Amerika s az ó-haza közti forgalom azonban mégis szüntelenül folyik. Az Amerikában letelepedtek helyébe más öreg amerikusok lépnek a Newyorkból induló kivándorlási hajókra.

Ezek az ugynevezett időszakos utasok kemény küzdelmet folytatnak a dollárokért s valamennyien takarékosan élnek, hogy pénzt gyűjthessenek. Nagy elfoglaltságuk s a vasárnapi kocsmazárás miatt kevés időt tölthetnek a barokban s a saloon-okban s így szinte kényszerítve vannak az előrelátó takarékosságra. Hosszu ideig azonban bizalmatlanok az amerikai pénzintézetekkel szemben, talán részben jogosan is s ezért a bankok vagy a postahivatalok útján az összegyűjtött pénzt hazaküldik az ó-hazába hozzátartozóiknak.

Sok kár éri azonban őket a bankok útján való pénzküldésnél s ezért Magyarországnak nagy érdeke fűződik a gyors és pontos postautalvány lebonyolításhoz. A bankok útján küldött pénz ugyanis szándékosan csak hosszasan késéssel érkezik rendeltetési helyére, ami gyakran kellemetlenséget idézhet elő. A magyar postakincstár azonban még eddig nem tudott felemelkedni arra a magaslatra, ahonnan felismerhetné annak a szükségét, hogy az amerikai magyar alattvalók lehetőleg postautalvánnyal küldhessék haza pénzüket.

Valami, szinte megmagyarázhatatlan módon oly nehézkessé teszik a kezelést, hogy hetekbe, olykor kéthónapba is kerül, amíg a

címzett az amerikai utalványt kézhez veheti. A fiumei pénzeslevélhordók is ki vannak téve a zaklató kérdezősködéseknek, noha nem hibásak a késedelem miatt. Sokan élnek Fiumében is, akik amerikai hozzátartozóiktól havonként kapnak kisebb-nagyobb összeget. A pénzküldők az amerikai postai feladó vevényt hazaküldik családjaiknak, akik a vevény felmutatásával sürgetik az utalvány kifizetését. Sokan még a postahivatalban is panaszkodnak. A címzettek azonban temérdek utánjárás után végre keservesen megtanulják, hogy az amerikai vevény megérkezése után két-három hét múlva, de történt már, hogy két hónap múlva, megjön a nehezen várt kékes színű utalvány is.

(Folytatjuk.)

UJDONSÁGOK.

— **A városi állandó bizottság ülése.**
A városi állandó bizottság ezen a héten több napon át ülést tart, hogy a nyári szünet előtt még elintézésre váró sürgősebb ügyeket feldolgozza. Az ülések napirendjén többek között a kormányzóságnak az új elevátor építésére vonatkozó leirata, huszonkilenc illetőségi kérvény, az új utcátáblák és feliratok szállításának ügye, valamint számos más kisebb ügy is szerepel.

— **Uj polgárok.** Bellulovich József orvosnövendék, Camauli Antal bádogos-mester és Gozzanich Gennaro kereskedő tegnapelőtt tették le a városi polgársági esküt. Az eskütételnél Corossacz első alpolgármester, Dardi tanácsvezető és Suppancica a városi segédhivatal igazgatója vett részt.

— **Jubiláló postafőnök.** A Pesti Hirlap szombati száma a következő szép szavakban emlékszik Schmiermund Ernő posta- és távirda felügyelőről harminc éves szolgálati jubileuma alkalmából.

Mostanában érte el harminc éves szolgálati idejét Schmiermund Ernő, a fiumei posta derék főnöke. Ezt az alkalmát megragadta úgy a posta tisztikara, valamint a város intelligenciája is, hogy a derék főnököt ünnepelje. Tiszteletére bankettet adtak, amelyen számos lelkes felköszöntő hangzott el. Schmiermund Ernőt, aki Fiuméba jövele előtt Zimonyban volt, ott is igen kedvelték s általánosan csak „Ferenc Ferdinánd postásának“ hívták. Ez a név úgy ragadt rá, hogy a főherceg-trónörökös szlavoniai vadászatai alkalmával levelezését, sürgönyváltásait gyakran végezte az akkori zimonyi postafőnök irodájában. Ilyenkor hosszasan elbeszélgetett Schmiermunddal, és soha sem mulasztotta el megjegyezni: „Ugy örülök, hogy ismét kedves erdőmbe mehetek. A természet a legjobb barát.“ Zimonyból Fiuméba helyezték át Schmiermund Ernőt, aki az ottani m. kir. postát teljesen modern nivóra emelte s pártatlan, igazságos eljárása felekkel és alkalmazot-

takkal, a legnagyobb elismerést szerezte meg számára. Az ő érdeme leginkább a posta-automobilok életbeléptetése is, ami rendkívül gyorsítja a kereskedő-város postaforgalmának lebonyolítását.

— **Raktárépítés az új punto franco-ban.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága még a múlt évben pályázatot hirdetett az új punto francoban létesítendő II. számú vasbeton tárház építési munkáira. A beérkezett ajánlatok átszámítása pár hónapig tartott s a kereskedelmi miniszter most a kivitellel a legolcsóbb ajánlattevőt Celligoi Vencel helybeli mérnököt bízta meg. A Mária Valéria móló és az új záró móló közt elterülő hatalmas raktár építését már a napokban megkezdik.

— **Kirabóit Wertheim-kassza.** Tegnap, vasárnap délután vakmerő betörés történt a Riva Batthány 2. számú házában, ahol Tom-sich Lajos vegyeskereskedése van. A betörők felhasználva a vasárnap délutánt, alkalmas módon felnyitották az üzlet ajtaját s a boltba hatolva felfeszítették a Wertheim-szekrényt, melyből mintegy ezerkétszáz korona készpénzt raboltak el. Ezenkívül megdézsmálták a helyiségben felhalmozott árut is. A károsult tulajdonos a betörésről jelentést tett a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Említésre méltó, hogy abban a házában, ahol a betörés történt, egyik rendőr teljesít házmesteri szolgálatot. Mint értesülünk, a rendőrség a tetteseket Rolich és Jurelich csavargók személyében letartóztatta. Az ellopott árut az Ercolezzi telken találták meg. A rendőrség, noha a rablás híre gyorsan elterjedt a városban, a hírlapíróknak semmiféle felvilágosítást nem adott.

— **Fordulat a dalmát vasut ügyében.** A sokat emlegetett és különösen legutóbbi élenként kommentált dalmát vasut ügyében fordulat állott be. A bankkonzorcium lemondott kizárólagossági jogáról és ezzel a kormány szabad kezét nyerte a vasut építésénél. Az ügy előzményei és a mai fordulat indokai a következők:

1906. augusztusában minisztertanácsi határozat alapján megállapodás jött létre egy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Agrár- és Járulékbank Részvénytársaság, a Magyar Helyiérdekű Vasutak Részvénytársaság és a bécsi Union-Bankból álló konzorciummal, amelynek értelmében ezek az intézetek magukra vállalták az előbb említett vasut tervezési és egyéb előmunkálatait, amivel szemben nekik erre az ügyre nézve több évre kizárólagos jogot biztosítottak. A vasutat a Magyar Államvasutak károlyváros—fiumei fővonalából Ogulinál kiágazva, Otocac-Gospicon át nyugati Horvátországot egész hosszában átszelve, kizárólag a magyar állam területén vezették volna, a dalmát határig, Knin irányában. E terv mellett, amelyet a legutóbbi időkig programszerű módon tárgyaltak, az utolsó hetekben egy más terv jutott a nyilvánosság tudomására, mely szerint az összekötő vasutat úgy létesítenék, hogy azt Bosna-Novitól kezdve (a banjaluka—doberlini katonai vasut álló-

mása) egészen a dalmát határig kizárólag, vagy legnagyobb részén bosnyák területen építenék.

Tekintve a kérdés nagy politikai és közgazdasági horderejét és attól az óhajástól vezéreltetve, hogy a kormány e részbeni elhatározásánál a bankcsoporttal fönálló megállapodás akadály ne legyen, a bankok elhatározták, hogy az 1906. augusztusi megállapodásban részükre biztosított kizárólagos jogról lemondanak, anélkül, hogy az üzlet esetleges elvesztése miatt kárpótlást igényelnének. Ez által a kormány teljesen szabad kezét kap arra, hogy ezt az ügyet belátása szerint intézhesse s ne legyen akadályozva a tekintetben, hogy a Magyarország és Horvátország érdekében leghelyesebb vonalvezetést választhassa.

— **Szokolista tüntetés egy kirándulási hajón.** A fiemei kereskedelmi alkalmazottak — mint ismeretes — tegnap Polába rendeztek kirándulást. A jól sikerült kirándulást azonban egy meggondolatlan cselekedet zavarta meg. A Magyar-Horvát hajóstársaság Hungária gőzösének szalonjában ugyanis egyik horvát származású kereskedelmi alkalmazott a szokolista himnuszát kezdte a zongorán játszani. Eleinte semmi baj sem történt, mert a szalonban alig volt valaki. A zongora hangokat azonban meghallották a fedélzeten s a hajó más részein tartózkodó fiemeiek, akiket kellemetlenül érintett a szokolista himnusz. Nemsokára az egész szalon megtelt kiabáló, lármás tömeggel, amely a játék félbeszakítását követelte. A zongorajáték annyival is inkább rossz benyomást keltett, mert az említett egyesületben minden politizálás tilos s ilyesmi eddig még soha sem fordult elő.

— **Izgalmas törvényszéki tárgyalás.** A fiemei törvényszék büntető tanácsa ma délelőtt tárgyalta Ferenc János vasuti alkalmazott bűnperét, akit az ügyészség a btkv. 232 szakaszának első pontja alapján azzal vádolt, hogy mult évi december elején Hajdu Julián erkölcsstelen merényletet követett el.

A vadirat felolvasása után a vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek s inkább csak ellene indított hajszaról van szó. Most Hajdu Julia a panaszosnő kerül sorra s elmondja a történeteket. Az elnök kérdésére a panaszosnő kijelenti, hogy a feljelentést csak azért tette meg négy nap mulva, mert beteg volt.

Ezután az elnök, az egyik bíró, a vádlott képviselője s az ügyész intéznek Hajdu Juliához kérdéseket, akit elfogadható magyarázatot nem tud adni. Ferenc János viszont a szembeállításnál hazugságnak minősíti a panaszosnő előadását. A tanúkihallgatásokra áttérve Ferenc János, a vádlott fia, kijelenti, hogy a vádbeli cselekményről s Hajdu Julia panaszkodásáról nem tud semmit. Sós János szerint a leány panaszkodott neki s a cselekményt a vádlott részben elismerte. Ferenc János tagadja ezt. Sós Katalin azt vallja, hogy a panaszosnő elmondta neki az éjjeli eseményeket, beteg is volt miatta, mire a tanu ápolásban részesítette. A tanu szerint Ferenc még házasságot is ígért Hajdu Juliának a történet után. A vádlott tagadja ezt. Hajdu János, a panaszosnő testvére szerint a vádlott beismerte a tettet. Lándor János lényegtelen vallomást tesz a bűncselekményre vonatkozólag s csak azt tudja, hogy Hajduék pénzbeli egyezsége akartak lépni Fe-

Lido-Velence a világ legfőnyesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinok. a főnyen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina. — Grand Hotel Lido. Villák. Parkok. Autóbilok.

Lido-Velence Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

renczel. Ez esetben a tanu is kapott volna kétszáz koronát.

Lóznér János, aki a szomszéd szobában aludt, semmit sem hallott, szerinte Ferenc rézség volt. Később hallotta, hogy Sós János és felesége rábeszéltek a panaszosnőt a feljelentés megtételére. A Lándor-féle egyezkedési kísérletről is tud. Jellouscheg dr. rendőrorvos és Ghira dr. orvoszakértő meghallgatása után Kis Dénes azt vallja, hogy hallotta Sós János és Lándor tárgyalását, akik meg akarták zsarolni Ferenc Jánost. Ekkor Jós Jánosné izgatottan felugrik s heves szavakkal élesen támadja Marsik Andor dr. ügyvédet, a vádlott képviselőjét, aki azonban elnöki védelemben nem részesül. A tanu szerint Hajdu Julia azt is állította, hogy vele semmi sem történt. A törvényszék ezután rövid tanácskozásra vonult vissza, majd valamennyi tanut s a panaszosnőt is megesketi. Eskütétel után az ügyész kezd beszélni s vádbeszédében eljéti az erőszakra vonatkozó vádját, minthogy az beigazolást nem nyert. Erre a törvényszék félbeszakítva Marsik dr. védőügyvédet ítélethozatalra vonult vissza. Rövid tanácskozás után az elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint a törvényszék Ferenc János vasuti alkalmazottat a vád alól felmentette, minthogy a vádbeli cselekménynek az erőszakra vonatkozó része beigazolást nem nyert. A panaszosnő ügyvédje a felmentő ítélet ellen felebezést jelentett be. Itt említjük meg, hogy Ferenc János és Sós Jánosné között a tárgyalási teremből való távozásuk közben heves szóváltás támadt, melynek a bíróságnál lesz folytatása.

— **Uj betéti társaság.** Leopold Gyula hirdetői irodája Budapesten, melynek nemcsak a belföldi, hanem a külföldi nagy hirdető is állandó üzletfelei és mely a legtekintélyesebb és legnagyobb apparátussal dolgozó vállalat e szakmában, betéti társasággá alakult. A törvényszéki bejegyzés július 6-án megtörtént. A betéti társaság egyedüli beltagja Leopold Gyula, ki a vállalatot kiváló szak tudásával és elismert agilitásával továbbra is vezeti. Mint értesülünk, Leopold Gyula több nagyobb vidéki lap kiadójával egyesülve a vidéki lapok részére egész külön szakosztályt fog létesíteni, mely csak a vidéki lapok hirdetői ügyeivel fog foglalkozni.

— **Házi tolvaj.** Degani Lajos cukrászegéd feljelentést tett a rendőrségen, hogy szombaton délután az üzlethelyiség fogaására felakasztott kabátjából Mihelcsics Latko zágrábi napszámos ellopta harmincöt korona értékű óráját, láncát s egyéb érték tárgyát. A tolvaj a teit elkövelése után megszökött.

— **Az Omke kerületi ülése.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés fiemei kerületének választmányja kedden d. u. 6 órakor a Palazzo Modello helyiségeiben, választmányi ülést tart, melyen központi és kerületi ügyek kerülnek tárgyalásra. A központi képviselőtében Dr. Balkányi Kálmán titkár vesz részt az ülésen.

— **Tengeri kirándulás Arbeba.** A Magyar-Horvát tengeri gőzhajózási társaság tudomásul adja, hogy szerdán f. hó 13-án — kedvező idő esetén — a „Liburnia” gyorsgőzessel kirándulást rendez Arbeba.

Indulás Portoréból délután 1.15 órakor, Cirkvenicából d. u. 2 és Noviból d. u. 2.30 órakor. Tartózkodás Arbéban egy óra. Menetár oda- és visszautazásra 4 korona személyenként.

Étkezés a hajón.

— **Az újság elfogadása — előfizetésre kötelez.** A kir. Kuria érdekes ítéletet hozott, amelyben kimondja, hogy mindenkinek, aki *huzamosabb* ideig elfogadja a neki postán kézbesített lapot, annak árát még akkor is meg kell fizetnie, ha e lapot *nem* rendelte meg. Kimondja továbbá a Kuria, hogy az ily perekben nem az adós helyén levő bíróság az illetékes, hanem az, amely ott van, hol a lap készül s ahol azt postára teszik.

— **Eltűnt zarándokló asszony.** Vujnovits Anna harmincöt éves licsi asszony a mult héten több társnőjével együtt az Ancona mellett levő Loretoba utazott, hogy az ottani szűz Máriának hálát adjon felépüléséért. A napokban az asszonyok visszatértek, de Vujnovitsné nélkül. Mikor a férjjel közölték felesége eltűnését, a megdöbbent ember leutazott Fiuméba s a fiemei és a susáki

rendőrségeknél bejelentette az asszony eltűnését. A többi asszonyok még az elutazás napján látták Vujnovits Annát, de azóta eltűnt.

— **Fürdőhelyek látogatottsága.** A szomszédos Abbazia fürdő és üdülőhelyet január 1-étől július 6-áig összesen 21,075 fürdővendég látogatta meg. Junius 30-ától július 6-áig a vendégek száma 1467-tel szaporodott. A július 6-án ott üdülők száma 3113 volt.

Az Abbazia tőszomszédságában levő Lovranát junius 29-étől július 8-áig összesen 647 idegen kereste fel. A fürdővendégek összes száma január 1-e óta 4354.

Lussinpiccoló fürdő- és üdülőhelyet junius 16-ától 30-áig 159 fürdővendég kereste fel.

— **Kik részesek a dalmát szállodai társaságnál.** Megirtuk, hogy egy angol konzorcium közreműködésével új szálloda-részvénytársaság alakult, amely 6 millió korona alapítőkével kezdi meg működését és szállodákat, valamint szanatóriumokat fog létesíteni Dalmácia különböző kikötőiben, és üdülőtelepein. Mint nekünk Spalatóból írják, a társaságnál nemcsak angol, hanem szláv, magyar, német és olasz tőke is lesz érdekelve. A vállalkozásban részesednek a Dalmáciával forgalmat lebonyolító hajóstársaságok, a Laibachi Hitelbank spalatói fiókja és egész sereg dalmát tőkepezés. A társaságot Dalmáciai Szálloda és Szanatórium Részvénytársaság cég alatt fogják már legközelebb bejegyezni.

— **Megégett halott.** A szomszédos Susákon a napokban különös eset történt. Egy kis gyermek holtteste, amely a Tvornicka-utca 9. szám alatt levő ház egyik lakásában feküdt, tüzet fogott s csaknem a lángok martaléka lett. Az eset a következőképpen történt: Skusa Ferenc jelenleg feleségével együtt betegen fekvő munkás négy gyermekével a fentnevezett utca 9. számú házában első emeletén lakik. Csütörtökön délután meghalt a család Violetta nevű kis leánya, akit a szegényorsu család egy asztalra fektetett: ez volt a ravatal. Pénteken délután az asztalon égő gyertyák egyike feldúlt s a szegényes ravatal tüzet fogott. A családtagok rémülten kiabáltak, mert a szülők ágyban lévén, nem tudtak segíteni, míg a gyermekeket az ijedt-segéd bénította meg. Szerencsére meghallotta a kétségbeesett hangokat néhány arra haladó munkás, akik elolták a ravatal tüzet. A kis holttest egy része azonban már ekkor égési sebekkel volt tele. A megégett holttestet még aznap eltemették a tersatói temetőben.

— **A kikötőből.** Július 11-én. Érkezett: „Zrinyi” magyar gőzös Triesztből üresen. „Salzburg” osztrák gőzös Smirnából üresen. „Árpád” magyar gőzös Marseilleből, 600 láda és 1000 kosár gyümölcsessel 60 zsák kénnel és 30 tonna vegyes áruval. „Goritia” osztrák gőzös Alexandriából 200 üres hordóval, 30 bál gyapjával és 15 láda dohánnyal. „Toro” olasz gőzös Licatából 650 tonna kénnel. „Tonci” osztrák gőzös Brenoból 100 tonna korpával.

— **Torpedóhajó a kikötőben.** A magyar-osztrák haditengerészet IV. számú torpedóhajója tegnap este Lussinpiccolóból ideérkezett.

— **Az abbáziai Szegő-szanatoriumba** az emult napokban a következő vendégek érkeztek: Brunauer Adolfné földbirtokosné két gyermekével Aszódról, Bergard Vera kisasszony Charkoffról, Wittwer Frigyes kereskedő nejjével és gyermekével Charkoffról, Goldfinger Gábor főszerkesztő két gyermekével Budapestről, Königstein Adrien kisasszony Budapestről, Lindelof v. Freiherr Henrik földbirtokos Hatvanról, Bodó Lajosné banktisztviselőné gyermekével Budapestről, Csathó Aranka magánzónó Budapestről, Deutsch Ferenc banktisztviselő Kaposvárról, Grosz Ernő, Anna leányával és ennek társalkodónőjével Budapestről, Krämer Rózsi kisasszony Bécsből, Strasser Berta magánzónó Budapestről, Fromel Antal Eszékéről, végül Hirsch Vilmos dr. ügyvéd, neje, Hirsch Jenővel és Hirsch Margit kisasszony-nal Pápáról

— **A magyar-olasz forgalom dijszabásai.** Kereskedelmi körökből felkérteünk, hogy a közvetlen magyar-olasz dijszabás elavultságát szóvá tegyék. E dijszabás még 1901-ben készült. Azóta a fiemei díjtételek nagyban változtak, valamint a hajófuvarok is olcsóbbak

Nem csoda tehát, hogy a fuvardíjak ma már nem felelnek meg s így a díjszabást alig alkalmazzák. A koalíciós kormány által megkötött kiegyezés a Fiume—Velencén át déli Tiroloba irányuló magyar lisztkivitelt megszüntet. Így e tételek alkalmazására ritkábban kitételek mód és a Máv. igazgatósága valószínűleg ezért nem tartja szükségesnek új díjszabás kiadását. Meggyőződünk azonban arról, hogy a magyar kereskedők igen gyakran kénytelenek abba a helyzetbe, hogy közvetlenül óhajtott küldeményeiket elszámolni, de részben az illető állomásoknak a díjszabásba való nem vétele, részben közvetlen drága díjtételek miatt elállottak attól és inkább a fört forgalmat használják, fizetve a fiumei magas transzító költségeket.

És ime mégis bele tud illeszkedni a versenybe a Fratelli Cagnoni ravennai cég tulajdonát képező Societa di Ravenna és a Velencében székelő Societa di Puglia, amelyek most Fiume—Ravenna, illetőleg Fiume—Velece kölétesített rendszeres hajójáratokat. Persze ez csak úgy lehetséges, hogy a két olasz társaság rendkívül olcsó szállítási díjakat állapított meg ezekben a viszonylatokban. Talán a kereskedelmi miniszter megtalálhatná a módját annak, hogy a közvetlen olasz-magyar díjszabás Velencén és Anconán át mielőbb a változott viszonyoknak megfelelően átdolgoztassék és a hajófuvar hányadának megállapításánál tekintettel lesznek az olasz versenyvállalatok hajódíjteleire. Ha lesz olcsó közvetlen díjszabás, bőségesen akad közvetlen elszámolandó küldemény is. A ma érvényben levő tarifa azonban e feltételek egyikének sem felel meg.

A magántisztviselők kirándulása. A magántisztviselők egylete által rendezett tegnapi zárai kirándulás kitérően sikerült. A „Tátra” mintegy 250 kirándulóval déli fél egykor ért Zarába, ahol a fiumeiek hatodfél órát töltöttek. Éjjeli fél egykor ismét itt volt a hajó. A kifogástalanul rendezett kirándulás a legjobb hangulatban folyt le.

Mikor az „urak” mulatnak. Az Ungarocroata hajóstársaság Sokol gőzösén, mely nagyszámu kirándulóval tegnap éjjelkor indult el Abbaziából Fiume felé, utközben botrány történt. A kirándulók között volt Draskovich gróf szusáki tisztviselő és Mocsonyi Sándor a kormányzóhoz beosztott fizetés nélküli segédfogalmazó, akik rendkívül vidám hangulatban foglaltak helyet a hajón. A hajóút folyamán széles jókedvükben a hajóra kifeszített ponyvára másztak fel s onnan lóbálták lábait a közönség feje felett. Sőt az egyik, Mocsonyi térdig felhuzta nadrágját s úgy lógatta szép harisnyás félcipőjét egy urhölgy szájába. Az „urak” mulatsága azonban nem talált helyesre a közönség körében s rövid szóváltás után a parancsnokhoz fordultak intézkedésért. A parancsnok felszólításaira azonban az említettek nem reagáltak, úgy hogy a kapitány kénytelen volt a „Sokol”-t megállíttatni. Majdnem félóraig kellett a kirándulók heves kifakadásai és szitkozódásai közben Draskovich gróft és Mocsonyit kacsitálni, amíg különben is veszedelmes heiyüket hajlandók voltak elhagyni. A gőzös fél órai késéssel történt megérkezése után a kapitány a történetekről jelentést tett a révhivatalnak, amely megette a szükséges intézkedéseket, hogy a két nagyon is fiatal ur bravuroskodása a kellő megtorlásban részesüljön.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jul. 11. A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököl. Az ülés megnyitása után az elnök felszólítja a többes mandátummal rendelkező képviselőket, hogy nyolc nap alatt jelentsék be, hogy melyik melyik mandátumot tarják meg. Felhívja továbbá azokat is, akiknek a képviselősséggel összeférhetetlen állásuk van, hogy összeférhetlenségüket harminc nap alatt közöljék az elnökséggel.

Ezután áttérnek a felirati vita folytatóságos tárgyalására,

Preszly Elemér a kormányt a választási küzdelemben tanúsított harcmódoráért támadja. Kijelenti, hogy a munkapárt felirati javaslata

a nemzet és a korona közti összhangot és egyetértést a nemzeti követelésekről és igényekről való lemondásával igyekszik fentartani és fejleszteni. A munkapárt felirati javaslatát nem fogadja el, hanem csatlakozik a két függetlenségi párt benyújtott felirati javaslatához.

Mihályi Tivadar a nemzetiségiek nevében beszél, ismerteti a kormánynak a nemzetiségiekkel szemben gyakorolt bánásmódját, amely miatt három millió román csak öt román képviselőt választhatott és küldhetett a parlamentbe. Véleménye szerint igazi népparlament csak akkor lesz, ha az általános, egyenlő és titkos választói jogot törvénybe iktatják. Végül betérjeszti felirati javaslatát, melynek felolvasása után az elnök szünetet rendel el.

Tárgyalások a jegybank ügyében

BUDAPEST, jul. 11. Bilinski osztrák pénzügyminiszter szakreferenciával tegnap, Budapestre érkezett. Bilinski ma Lukács László pénzügyminiszterrel és a magyar szakelőadókkal tárgyalt pénzügyi kérdésekben. Tárgyalásra került a jegybank szabadalma is, melyt Magyarországnak és Ausztriának egyetértően kell elintéznie.

Tisza utódja Ugrán.

UGRA, jul. 11. Az ugrai választópolgárok tegnap nagygyűlést tartottak, melyen sajnálattal vették tudomásul, hogy Tisza István gróf ugrai mandátumáról lemondott. Tisza hosszabb ajánló beszéde után a jelölőgyűlés nagy lelkesedéssel Bölönyi Józsefet jelölte a kerület képviselőjének.

Eltévedt golyó miatt

családi tragédia.

BÁNFFYHUNYAD, jul. 11. Imre Sándor járásbírósi jegyző tegnap a lakásán revolverrel játszott. Mikor fiatal felesége a szobába lépett, a revolver hirtelen elsült. A golyó oly szerencsétlenül találta Imre nejét, hogy súlyos sérüléssel nyomban összeesett. Mikor ezt Imre Sándor meglátta, maga ellen fordította a revolver csövét s föbe lötte magát. A járásbírósi jegyző meghalt, felesége pedig haldoklik. Az eset általános részvételt kelt, mert a szerencsétlen házaspárnak három hónappal ezelőtt volt az esküvője.

Lázadás egy magyar gróf jachján

LONDON, jul. 11. Festetich gróf „Tolna” jachján Madeira közelében a legénység összeesküdt a hajópénztár kifosztására. A zendülők összekötözték a két hajóostiztet, majd a grófra akartak törni. Festetich gróf kettőt revolverrel súlyosan megsebesítve, elriasztotta őket. A két főcinkost letartóztatták, a többieket a gróf kivánságára szabadon bocsátották.

Telekeladás Abbaziában.

A cs. kir. szab. Déliváspálya Társaság egykori tulajdonátképező 166.000 m² m-nyi telkek eladásra kerülnek. A telkek Abbazia minden részében a tenger közelében vannak és igen alkalmasak lakóházak, villák stb. építésére.

Felvilágosításokat

HERING ARTUR, építővállalkozó szolgál. Fiume, Via Stefano I. szám.

Kedvező alkalom a „Tengermelléki Bank és Takarékpénztár” részvényeinek vásárlására.

ELADOK

új „Tengermelléki Bank és Takarékpénztár” részvényeket

K 222.50-ért tehát 5 (öt) koronával

az új részvényesek számára megállapított áron. alul. Ajánlatokat átveszek irodámban Via Lodovico Kossuth 36. sz.

ifj. WALLUSCHNIG ANTAL ingatlan- és értékpapír-ügynök.

Egy aviatikus szerencsétlensége.

GENF, jul. 11. Kinet belga aviatikus, aki a budapesti repülőversenyen is részt vett, tegnap délután szerencsétlenül járt. Kinet nagy magasságból lezuhant s haldokolva szállították a kórnazba.

Elhunyt cigányprimás.

SZATMÁR, jul. 11. Bunkó Vince cigányprimás, a német császár és néhai VII. Edward angol király kedvelt zenésze tegnap itt meghalt.

DEÁK SZÁLLO ÉS ÉTTEREM

Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnnyire —
Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. —: Olcsó árak.
40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére.

Dr. POZDER ANTAL

orvosi ambulatoriumát áthelyezte a

VIA SALUTE 4. szám, alá I. emelet.

RENDEL 11-től 1 óráig.

Telefon 791. sz.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona Hecht Bankház Részvénytársaság Budapest, Ferenciek-tere 6.

Megnyilt! ▲ ▲ Megnyilt!

MERKUR KÁVÉHÁZ

a vasúti állomással szemben

Legjobb minőségű kávéházi italok. - - - -

MAGYAR BOROK. □ □

- - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás.

A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.

A n. é. közönség pártfogását kéri

KONRAD FERENC tulajdonos.

Cantrida "FIUME" vendéglő

●● a fürdővel szemben. ●●

Szép árnyékos kerthelyiség teképpályával kitűnő magyar és olasz konyha hamisítatlan magyarárad bor.

Kőbányai polgári és duplamaláta sör.

Számos látogatásért esedezik
Ragg Mihály, vendéglős.

Adria szálló és étterem

Adamich és Adria utca - FIUME Zmaić palota

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdőkkel és villanyos világítással.

Kitűnő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

"OLLA"
bizonyított
tőleg a legjobb
higiénikus
Gummi kü-
lönleges
ség.

2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTA-
GYŰJTEMENY TUCATJA
K. 5.-

"Olla"-t több mint 2000
orvos mint a legmegbíz-
hatóbbat ajánlja.

Kapható Fiumében: a Prodam,
Catti, Mizzan és Budak-féle
gyógyszertárakban, továbbá F.lli
Pavacic, Benco Ernő és Papp
Rudolf drogeriájában. Erd. árjegy-
zék ingyen az "OLLA" Gummi köz-
ponttól Wien II. 257 Praterstr. 57.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszertárak, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

GLOBUS

HIRLAPIRODA - FIUME - V. de Domini u.

Bel- és külföldi lapok.

:-: Hangjegy- és könyvvarusítás. :-:

Előfizetések a világ összes lapjaira eredeti áron

— Uj tulajdonos: Platzner Arthur. —

Susáki községi fürdő

BRAJDICA.

Teljesen újjáalakított 124 kabinnal. :-: :-:

:-: :-: :-: Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

Hölgyeknek csak reggel 8-tól 10-ig kivéve az ünnepnapokat.

ÁRAK: Felnőtteknek 40 fill. tíz éven aluli gyermekeknek 20 fill.

Bérlét: 20 fürdő felnőtteknek 6.— kor. 20 fürdő tíz éven aluli gyermekeknek 4.— kor.

A fürdő buffetjében kaphatók Bačić Ante susáki likőr- és ecetgyárának különlegességei is, mint a „Jadran” és a non plus ultra „Bačić likőr”.

Fiumei első magyar rizshántoló- és Fizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik

"DE LA VILLE"

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORSZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.

TULAJDONOS:

ifju BUDAI KÁROLY

Perosa Péter - Fiume Via Remai 1.

Nagy papirkárpit raktára.

A legelső gyárakból való, legujabb mintaju fali tapéták nagy választéka olcsó áron.
Elvállal bármely festő-, dekorateur-s papirtapéta-munkát kifogástalan s szép kivitelben.

Fiume első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (CORPO)

CHRONOMÉTER ÉS MŰORÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-hütte-féle gyártmányú elsőrendű órákban és chronométerekben.

ORIENTALE KÁVÉHÁZ VELENCE

nagy bar-ral és tágas söresarnokkal egyesítve.

Riva degli Schiavoni, a Lidóra induló vaporettok állomásával szemben.

Egyetlen modern kávéház és bar Velencében.

Az egész házat magába foglaló, e célra épült elegáns helyiségek a lagunákra néző gyönyörű tetőtérasszal. - Kitűnő fagyaltok és frissítő italok. - Kifogástalan kiszolgálás minden nyel-

:-: ven. - Mérsékelt árak. :-:

:: Az idegenek találkozó helye. ::

Esténként orkesztrális hangverseny.

Csütörtökön és vasárnapon délutáni hangverseny 3 órától 6 óráig.

VELENCE CAVALLETTO

SZÁLLODA és ÉTTERMEK

a Márkustér közvetlen közelében
teljesen újjáalakítva.

Szobák 2 1/2 lirától, teljes
penzió 9 lirától feljebb.

Kitűnő konyha, tiszta italok.

Társaskoosi és megbízott az állomásnál.

VILLANYVILÁGÍTÁS!

GŐZFÜTÉS! FÜRDŐK!

Tulajdonosok:

FRATELLI SCATTOLO.

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és üvegkészletek óriási raktára.

Szabad
megtekintés.

78 kiállítási terem.

Magyar
ügyvezető.

AURORA kávéház

Velence Szt Márktér

Kitűnő fagyalt, tea kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

Kiránduló társaságoknak és iskoláknak olcsóbb árak.

VELENCE-LIDO

*Tiszta, szép, butorozott
szobák.*

Modern kényelem.

Villanyvilágítás.

A fürdőkhoz 1 perenyire.

• Mérsékelt árak. •

CASA VENIER

Lazić Dušan vésnök

Fiume Deák Korszó 30 sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát, u. m. fehérmű monogramozáshoz szükséges befűtést ezüst acél és réztáblácskák metszését, irógép tisztogatását javítást. Levelezőlap hívásra házhoz jövekk.

Lido-Velence

Pannonia villa

•• szálló és vendéglő. ••

Gyönyörű központi fekvés, teljesen újjáalakítva; 40 szoba s külön apartamentok. Előzékeny kiszolgálás.

:: Mérsékelt árak. ::

Egy tulajdonban az új cukrászdával a Szt.-Márktéren (a Quadri mellett). Nagyb. pártfogást kér CARLO LAVENA.